

Seres László (1960–1963)

Tanár úr nem sokkal Kollégiumunk 1956-os újjáalapítása után lett tag. Mennyiben élt tovább a hagyomány?

Azok közé a szerencsések közé tartozom, akik személyesen ismerték Bay Zoltánt, a Kollégium egyik alapító atyját. Esetemben ez természetesen nem közvetlen Eötvös kollégiumi ismeretség, mivel ő 1948-ban elhagyta az országot. Én 1960-ban kerültem az Eötvösbe. 1971/72-ben ösztöndíjasként a National Bureau of Standards kutatóintézetben volt lehetőségem dolgozni (Washington DC., USA); itt végzett kutatásokat Bay Zoltán, akivel az akkor még jelentős létszámú ottani magyar közösség ismertetett meg. Személyében félelmetesen nagy tudású kutatót, és barátságos, segítőkész embert ismertem meg. Később (talán 1982-ben) találkozót szerveztek az Eötvös Kollégiumban, amelyre hazalátogatott, és előadást is tartott kinti kutatásairól. Élénken emlékezett a Kollégium múltjára is. A Kollégium hagyományaival elsősorban Grasselly Gyula igazgatónk visszaemlékezései alapján ismerkedtünk meg, aki esténként gyakran bejött a Kollégiumba, és elbeszélgetett velünk. Sajnos, az akkor három karból álló egyetemünk Eötvös Kollégiuma csak a Természettudományi és Bölcsészettudományi Karok hallgatói közül toborozta tagjait. Grasselly Gyula egyik fontos feladata volt az általa 1955-ben újra megszervezett Kollégium létének fenntartása. Később gyakran hallottam történeteket Kesselyák Adorjánról, az Eötvös Kollégium korábbi igazgatójáról, akiről még később is nagy tisztelettel beszéltek a munkahelyén, a Tanárképző Főiskolán.

Akkoriban hogyan lehetett bekerülni a Kollégiumba?

Természetesen demokratikus szavazás útján. A jelöltek kiválasztása széles körű tájékozódást követően történt, amiben meghatározó szerepe volt Grasselly Gyula személyes tájékozódásának. Nem volt véletlen, hogy a 10 TTK-s hallgató közül 3 vegyész szakos volt. Bennünket Grasselly Gyula több éven keresztül oktatott. Én Selmeczi György helyére nyertem felvételt 1960-ban. Mivel a kollégium mindössze két lakószobából állt, a Bolyai-épület Tisza-parti szárnyának első emeletén, lányok felvételére nem volt lehetőség.

Mi volt Grasselly Gyula igazgató úr munkamódszere?

Gyakran bejárt a Kollégiumba, betelefonált, hogy például este nyolcra bejön. Beszélgettünk, anekdotáztott, odafigyelt a véleményünkre. Ha valamilyen „kényesebbnek” vélt témáról akarta megosztani véleményét valamelyikünkkel, megkérte az illetőt, hogy kísérje el, és az utcán beszélgettünk.

Milyen volt a Kollégium tanulmányi és tudományos élete?

Nemcsak a bekerülésnek, de a bennmaradásnak is feltétele volt a legalább jeles tanulmányi átlag. Emellett kötelező és ingyenes volt az idegennyelv-tanulás a kollégiumi nyelvtanulmányok keretében. (A közoktatásban és az egyetemen is, a nyelvtanulás az orosz nyelv oktatását és dokumentált ismeretének megkövetelését jelentette.

Az akkori kandidátusi fokozat megszerzésének követelménye volt két középfokú állami nyelvvizsga; egy orosz nyelvből és egy valamely más idegen nyelvből.) Kötelező volt az eredményes diákköri tevékenység is. Nem véletlen, hogy például azon kollégisták közül, akik 1960-ban a TTK-s szobában laktunk, többségükben végzés után az egyetem oktatóivá váltak, Ács Gábor, Novák Mihály, Juhász Miklós, Móricz Ferenc, Megyesi László és magam is; pedig az állások akkor is csak gyéren álltak rendelkezésre.

Milyen volt a Kollégium közösségi élete?

A közösségi élet fontos feltétele volt a rendelkezésre álló viszonylagosan sok szabadidő. Amit az tett elsősorban lehetővé, hogy nem volt televízió a kollégiumokban; a televíziózás 1958 körül kezdődött, fekete-fehérben, kísérleti jelleggel, 1-2 csatornán – és igen drágán. Gyakran bridseltünk és tarokkoztunk esténként. Többen sportoltunk, turisztáskodtunk. Különösen a vizsgaidőszakokban, amikor több szabadidőnk volt.

Megszűnés fenyegette a Kollégiumot?

Ma már furcsának tűnő módon – vélelmezett elitista szelleme miatt – a Kollégiumot támadások érték az 1956 utáni időkben, esetenként a Kollégium megszüntetését is célul tűzték ki. Az akkori hivatalos vélemény ugyanis az volt, hogy nincs szükség elitképzőkre. Ennek Grasselly Gyula úgy vette el az élet, hogy azzal érvelt: ezek a fiúk a legjobbakból csak egy kisebb halmaz. Akár több más hasonló kollégiumot is össze lehetne állítani az egyetem jeles hallgatóiból.

Tartotta a végzés után a kapcsolatot a Kollégiummal?

Igen. Ez eleinte különösen könnyen ment, mert végzés után közvetlenül lehetőséget kaptam arra, hogy továbbra is az Eötvös Kollégiumban lakhassak szeniorként. Később is visszajártam a Kollégiumba, úgy két éven át. Majd fokozatosan végeztek azok, akiket ismertem, így én is elmaradtam.

Mennyiben segítette a Kollégium tanár úr egyéni életpályáját?

Elsősorban a nyelvtanulás terén. Szakmámban, a kémia területén akkortájt következett be a nyelvi váltás, az addig domináns németről angolra váltottak. Korábban orosz és egy kevés németet tanultam. Az angolt viszont az Eötvösben kezdtem el tanulni. Eötvös kollégiumi felvételemet megelőzően a Bolyai kollégiumban laktam. Ez akkortájt a jelenlegi Ságvári Gimnázium a Boldogasszony sugárúti szárnyában volt. Egy kollégium közösségében a jeles tanulmányi eredmény önmagában megfelelő elismerést jelentett a közvetlen és tágabb környezetben, nem ösztönzött nagyobb erőfeszítésre. Az Eötvösben a színvonalasabb környezet inspiráló hatással volt, elsősorban a nyelvtanulásban és a diákköri munkában.

*Az interjút Varga-Orvos Zoltán készítette 2009-ben Szegeden
Szerkesztette: Antal Gabriella Karlivna*